

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

1/2 wafowa Lampa OSRAM

Nowe elektryczne o wielkiem natężeniu światła

Od 600 do 3000 świec, nadaje się do oświetlenia na świeżym i wewnątrz. Zastępuje lampy łukowe! Niemy, magnezowy węglik Pojedyncze i tanie urządzenie! Adres firmy: Auergerellschaft Dept. Osram, Berlita

Z epoki średniowiecza.

Rycerz Kuno v. Kunersdorf wybierał się na wojnę z licznyim orszakiem zbrojnych i służby.

W obronę jego zamku pozostał miał tylko wierny giermek Fritz.

Fritz — rzeź — do miego rycerz przed odjazdem — zostawiam cię tu samego.

Polecam opiece Opatrzności mój dom a twojej moją piwnicę, w której leżą pokotem butle, pełne koniaku Szustowa.

Pojechał rycerz; rok i dwa słychno u nim nie było, aż pewnego majowego dnia zastukał do bram zamkowych.

Od wrót prosto ruszył do piwnicy, gdzie leżały pokotem mnogie butle, pełne koniaku Szustowa.

Spojrzał rycerz: o zgrozo! butle były puste.

— Lotrze Fritz! — zawołał Kuno — szukaj się na śmierć! Takżeś mojej piłnował piwnicy?

Panie! — wyjąka giermek — to nie moja wina, że piwnica pusta.

Tyś to winien, o panie, bo trzeba ci, było mej opiece dom powierzyć, a Opatrzności piwnicę.

Solidarność.

Zdaje się, iż żaden naród w Europie nie posiada w swym piśmiennictwie tylu kazań na temat solidarności, zgody, miłości ojczyzny i ducha obywatelskiego, ile my ich posiadamy. A jednak jest to wszystko, jak groch, rzucany kochającym rękoma na upartą, twarzą ściągającą naszą prywatę i egoizmu. Grzechy i antyspołeczność nałogi przodków opłoty nas łańcuchem tragicznych następstw.

Od kazań sejmowych chylące się dopadku Rzeczypospolitej, zrywanych przez jedno veto, od wszystkich naszych usiłowań porzobiorów — idzie jedna głośna skarga na niezgodę, na rozstrzeżenie opinii w najważniejszych chwilach, na brak karności w działaniu. I zawsze tak było — niestety.

Jedna może Wielkopolska w ciężkim jarmie swoim wobec musu ustawaicznego stania na szcanku, nauczyła się jakiejś takiej solidarności w obronie narodu i ziemi.

Od wielu lat zresztą nasze położenie jest takie, iż gdziekolwiek odwrócimy oczy, wszędzie przegwizko nam występuje siła karna, zorganizowana, sprężniona świadomości nakazem działania na naszą szkodę.

Solidarnie działa przeciw nam nie tylko osławiony związek H. K. T., ale solidarnie działają już dzisiaj całe Niemcy, które głośną lub cichą dają sankcje programowi Ostmarkenvereinu.

Solidarną armię polityków, krzykaczy parlamentarnych, agitatorów, niósących żądania nieważności pod dach biernego i ciemnego chłopca ruskiego, wystawili przeciw nam ukraińscy galicyjscy i solidarnie obwołali na całą Europę epoką krwawą.

Epoka nasza jest bądź co bądź epoką solidaryzmu najszlachetniejszego pojętego. I tu i tam, wszędzie, w życiu ekonomicznym i w życiu politycznym tworzą się związki, zawierają sojusze, powstają zrzeszenia.

Gromady ludzkie dochodzą do świadomości swej sily zbiorowej i silę tę przeciwstawiają temu, co grozi im zagładą, i — wszystko jedno, czy będzie to nędra, przeciw której robotnicy wystawia kooperatywy, czy cósokolwiek bądź innego — obrona i odpór idą zawsze od zorganizowanej zbiorowości. —

Gdziekolwiek sięgniemy po przykłady, obficie możemy je czerpać z życia. Możemy nawet brać je na swój użytek, przyswajając sobie, naginać do swojego potrzeb ale wszystkie one powiędzą nam jedno, że tam, gdzie niema solidarności w działaniu niema także i wyników pomyślnych.

Jeśli jednak tu i owdzie idziemy w rozsypek, jeśli możemy się wzajemnie zwalczać i dzielić na stronnictwa, to w obronie tych praw zasadniczych musimy zdobyć się na solidarność.

Ostatnie dwa — trzy lata pchnęły nas już w tym kierunku dość daleko. Pod wpływem konieczności dziejowej zrozumielśmy, że są dziedziny, w których całe społeczeństwo i cały naród muszą się zdobywać na akcję jednolitą. Jeżeli zaś do tej akcji dojdziemy istotnie, to układ stosunków, który nas do jej podjęcia skłonił, nabierze znaczenia opokowego, bo sprzeże nas i złączy w hufiec, sprawnie idący naprzód.

Niewątpliwie jesteśmy w gorszym i cięższym położeniu, niż jakikolwiek inny naród, los wystawił nas na doświadczanie gorzkie i próby straszne. Pozbawił nas nawet najelementarniejszych form organizacji własnej, niezależnej, zaspakającej najpierwszego potrzebę, nasakującą, ale jest nas przetrwało 20 milionów.

Ta cyfra — to naród. A naród solidarny, związany z sobą mocno, świadomy swoich celów, zdolny odważnie patrzeć w oczy niebezpieczeństwu, przywydywać je naprzód i stawiać z nim do walki, zanim mu ono skoczy do gardła i zadławi go — naród, czuwający rozumnie nad tem, aby stan jego posiadania nie został uszczuplony, aby dobra jego nie marniały, nie trwonity się, nie przechodziły w ręce cudze, ale rosły i pomnażały się na pożytek jutra — to siła, która ma prawo do tego, żeby ją za siłę uznano.

A świat i przyszłość na nim, choćby przeciw temu najtłkliwiej protestował humanitaryzm, należy dzisiaj i długo jeszcze należeć będzie — do silnych. Dla słabych może on mieć co najwyżej litość.

TELEGRAMY.

Skazanie profesora.

Haideberg 5. Profesor uniwersytetu tutejszego Tischler skazany został na 10 miesięcy więzienia za dopuszczenie się czynów niemoralnych na nieletnich.

Wedrowna góra.

Medjolan 5. Wedrowna góra posuwa się coraz bardziej na dół, grzebiąc pod sobą pola, lasy i mniejsze osady. Grozi ona obecnie trzem większym miasteczkom, liczącym razem około 20 tys. ludności. Miasteczka te ulegną prawdopodobnie zagładzie.

Stan zdrowia Ojca św.

Kolonja 5. Rzymski korespondent „Koenstliche Volsztg.“ zapewnia na podstawie informacji zacięgniętych u lekarza przybocznego Piusa X, że Ojciec św. cierpi jedynie na bóle podagryczne i że wszystkie wiadomości o obłożnej chorobie jego są nieprawdziwe.

Fatalne cygaro.

Zagrzyb 5. W domu chorowackim w Poli znalazł pewien chorwacki cygaro i zapalił je. Po kilku pociągnięciach nastąpił wybuch, który zranił dotkliwie chorwata i poczynił pewne uszkodzenia w gmachu. Przypuszczają, że jest to zamach polityczny, z strony wladchów.

Za znechanie się.

Berlin 5. Za znechanie się nad rekrutami skazano 4 sierżantów i 5 podoficerów pułku grenadierów na więzienie od 2 dni do 3 miesięcy. Ponieważ przestępstwa tego rodzaju karane są zwykle bardzo łagodnie, można sobie wyobrazić, jak musieli podoficerowie ci znać ich tak dotkliwą karą. Rozprawy do których wezwano 70 świadków, toczyły się przy drzwiach zamkniętych.

Wzrzenie w Meksyku.

Nowy Jork 5. Wiadomości z Meksyku potwierdzają doniesienie o zajęciu forreonu przez wojska powstańcze i o dotkliwych stratach poniesionych przez armię rządową, która prawie jest doszczętnie rozbita. Doszło również do krwawej walki w Santebaro, gdzie zwyciężyli również powstańcy, zadając wojakom rządowym dotkliwą klęskę.

Powstanie.

Konstantynopol 5. Powstańcy kurdyscy zajęli miasto Pytlis, nie utrzymali się w nim jednak długo i po kilku godzinach wyparci zostali przez wojska rządowe. Przy ostrzeliwaniu miasta ucierpiał dotkliwie kościół katolicki.

KRONIKA

KALENDARYK

Dzisiaj WILCHELMA Op. i CELESTYN Jutra EPIKOZA Wschód słońca 5 m. 27 Zachód słońca 6 m. 40 Długość dnia 13 m. 13 Przybyło dnia 6 m. 26 Wiadomości historyczne. 1361 Złożenie Akademii w Krakowie. 1551 Złozenie Krolewej Barbary Radziwiltoway. 1683 Złożenie Kościoła OO. Karmelitów na Lesznie. 1831 Podział Finlandji na 8 gubernij.

Z zebrania reprezentantów Tow. Wz. Kred. dla Przemysłu i Handlu.

II. Podczas zagajenia posiedzenia reprezentantów Tow. Wz. Kred. dla Przemysłu i Handlu p. Nowak, między innymi podkreślił owocną działalność władz Tow., której dowodem są znaczne zyski za 1913 r., w przeciwstawieniu do strat 1912 r. W dyskusji nad sprawozdaniem p. dr. Zawada zrobił małą uwagę, że uznając zasługi obecnych władz Tow. nie należy czynić zarzutu poprzednim, które nie mniej sumiennie pracowały, poczem dr. Zawada proponuje, aby w opowiadaniu sprawozdania roczne rozsyłano nie tylko reprezentantom, lecz i wszystkim członkom Tow. z dołączeniem listy tych członków. P. Koczalski jest zdania, że pociągnęłoby to znaczne koszty, zaznaczając zarazem, że sprawozdania te są zamieszczane na łamach naszego „Gońca Częstoch.“ Przemawiając w tej sprawie pp. Orzeł, Koczalski, (powtórnie), Malecki, Cholewicki, który proponuje rozsyłanie listy członków tylko reprezentantom, Dreszer, Beze i Fijałkowski, protestując zasadniczo przeciw propozycji p. dr. Zawady. Wreszcie wniosek p. Z. przedłożył większością głosów. Dalej p. dr. Zawada domaga się ustalenia normy procentowej od zacięgniętych pożyczek do 3 proc. ponad Bank Państwa. Przemawiają pp. Koczalski, A. Janowski, Szczeciński, który jest zdania, że pobierano odepł 11 proc., Krell, Olszewski, Zieliński, Fijałkowski, dyr. Kondratowicz, zbijając punkt po punkcie — dowodzi, że tylko od wątpliwych wziętych pobierano 8 i 8 1/2 proc. — Nadto p. K. oświadcza, że normowana stopy procentowej nie leży w kompetencji ogólnego zebrania reprezen-

tantów. Tu odcytowuje odnośny paragraf ustawy. Odpowiadają p. Kondratowiczowi, popierając pana Zawadę, pp. Brühl, Orzeł, Krell i Slaski — poczem wniosek zostaje przez zebranych odrzucony 25 głosami na 48 osób obecnych na sali.

P. Chmielewski zapytuje prezydium — dlaczego protokół Kom. Rewizyjnej napisało tylko 2 członków tej Komisji. Odpowiedzi udziela p. Koczalski, która w zupełności zadawała zebranych, ujemnie świadcząc zarazem o tym członku Komisji Rewizyjnej, który odmówił podpisania protokołu.

Po krótkiej dyskusji o stanie rzeczy z firmą Rydzewski i S-ka, podniesionej przez przewodniczącego, ogólnie zebranie reprezentantów zatwierdziło bilans strat i zysków za 1913 r., poczem zarządzono dziesięciminutową przerwę. Po przerwie dyr. Kondratowicz postawił wniosek, ażeby ogólnie zebranie upoważniło władze T-wa do wybrania placu pod budowę własnego gmachu, do sporządzenia kosztorysu budowy, ewentualnie do kupna tego placu, na co Tow. posiada 13,000 rb. Przeciw wnioskowi wypowiedzieli się p. dr. Zawada, Janowski A., Fijałkowski i inni, poczem upoważniono Radę i Zarząd do wyszukania odpowiedniego placu i przedstawienia wyników poszukiwań na ogólnem zebraniu reprezentantów. Wobec nieprzyjaznego nastroju względem pierwszego wniosku Zarządu, Tow. Wz. Kred. dotychczas zamiany Dr. Wz. Kred. dla Przemysłu i Handlu.

nie zostało oddany pod obrady. Następnie polecono Zarządowi wyjechać w stawidz odnośny pewne zmiany w ustawie Tow., według których par. 1, — u w a g a — będzie brzmiała: Osoby, będące członkami niniejszego Tow. nie mogą być jednocześnie członkami innego T-wa W. Kredytu. par. 17, punkt 2 — a) „...a także papierów przez Rząd nie gwarantowanych do wysokości nie wyżej, jak 80 proc. (dotychczas było 50 proc.) ich ceny giełdowej, b) jak poprzednio z dodaniem: „zboża, produktów rolnych inwentarza, maszyn i narzędzi rolniczych“, punkt 3 — jak poprzednio z dodaniem: „asekuracja premjowych państwowych, — wszystko to na skutek zlecenia członków T-wa, osób obcych i instytucji. Uwaga — jak poprzednio z dodaniem: Tow. nabywa wszelkie towary, weksle i papiery itp. — Punkt 4 — jak poprzednio z dodaniem „osób obcych i instytucji itp.“ Punkt 9 — jak poprzednio z dodaniem: „...towarów i dokumentów handlowych, przyjętych na zabezpieczenie od członków Tow. za zgodą tychże (st. 15 rozdz. X Ustawy Kred. 1913 r.)

par. 10 (nowy) Wydawanie pożyczek pod sola-weksle (weksle o jednym podpisie wystawcy) zabezpieczonych hipotecznie na majątkach ziemskich podług wyjątkowych prawideł ustanowionych prawem zd. 11 maja 1898 r. (uwaga do art. 9 rozdz. X Ustawy Kred. 1903).

par. 2 — jak poprzednio z dodaniem „...na rachunkach przekazywanych w innych instytucjach finansowych itd.“ par. 17, punkt 7, Uwaga 1 bez zmiany, Uwaga 2 (nowy). „Na wypadek gdyby dowód legitymacyjny został zagubiony, Tow. ma prawo wydać nowy po trzykrotnym ogłoszeniu o zagubionych dowodach w 2 miesięcowych pismach i po upływie 30 dni od daty ostatniego ogłoszenia“.

par. 54 (znowelizowana). Wszelka korespondencja Tow., świadcząca, akty, rejestralne, nie zawierająca zobowiązań Tow. podpis. dwaj czł. Zarządu zobowiązania Tow. winny być podpisane.

przez prezesa idw. członków Zarządu, cesje na wekslach redyskontowanych w B. Państwa lub w innych instytucjach kredytowych, na przekazach pocztowych i czekach winy być podpisane przez 2 czł. Zarządu. par. 51, Uwaga 1 (zmiana zupełna).

Członkowie Zarządu oraz urzędnicy Tow. nie mogą korzystać z kredytu w Tow. pod żadnym pozorem. Uwaga 2 (nowa). Członkowie Zarządu obowiązani złożyć w Tow. na własny rachunek nie mniej nad 3,000 rb., których nie mogą podnieść z Tow. — aż do czasu zatwierdzenia przez ogólne zebranie reprezentantów sprawozdania za czas ich działalności w Towarzystwie.

Ta uwaga przez ogólne zebranie została odrzucona.

Art. 7 — Podział zysków — par. 71. Tylko pierwsza część zostawiono z dodaniem: „...a również może być użyta i na cele, stosownie do postanowienia ogólnego zebrania.

Pod koniec niniejszego sprawozdania nie możemy pominąć milczeniem brutalnego wystąpienia jednego z reprezentantów, który usiłował odczytać odezwę agitacyjną, zredagowaną w łobuzerskiej wprost formie, wymierzoną przeciw jednemu z zasłużonych członków Zarządu Tow. Wystąpienie tego pana spotkało się z żywym protestem ogólnego zebrania, które też dało gorący upust swej sympatii i uznania dla napastowanego.

fel. gem.

Z Zebrania Reprezentantów T-wa Kredytow. m. Częstochowy.

Wczoraj w lokalu „Lutni“ odbyło się ogólne zebranie reprezentantów Tow. Kredytowego m. Częstochowy. Zagaił posiedzenie p. M. Zborowski, poczem na przewodniczącego zaproszono p. L. Gładycha, na asesorów pp. L. Grabińskiego i dyr. G. Kohna. Pióro trzymał p. B. Cymbler.

Sprawozdanie kasowe za rok 1913 i podział zysków zatwierdzono bez dyskusji. Po krótkiej wymianie zdań zatwierdzono budżet na r. b. podwyższając wynagrodzenie dla władz Tow. o 2,300 rb.

Terminy zebrań członków Tow., celem wyboru reprezentantów na następne trzecielecie wyznaczono: dla I grupy na 19 stycznia, dla II grupy na 21 stycznia i dla III grupy na 24 stycznia 1915 roku.

Sprawa budowy własnego gmachu wywołała dyskusję dłuższą, w której zabierali głos pp. Reklewski, dr. Marczewski, Prusicki, Ebert, Kołakowski, dr. Kohn snr., Z. Stiller, Chmurski i Szaniawski. W konkluzji uchwalono: sprawę budowy domu własnego wstrzymać i przedstawić ją pod obrady reprezentantów ponownie w 1915 r.

Wyборы dały wynik następujący: Do Zarządu weszli pp. Ficenec Józef i Reklewski Kazimierz. Do Komitetu Nadzorczo-go pp. Mieczysław Zborowski, dr. Marczewski i Gradstein Markus. (Wszyscy ponownie).

Z ogóln. zebr. reprezentantów częst. towarz. wzał. kredytu.

Wczoraj po godz. 7 wiecz. zebrało się 49 reprezentantów Częstoch. Tow. Wzajemnego Kredytu Aleja II Nr. 18, którzy powoławszy na przewodniczącego sędziego Bielobradka, na asessorów pp. Heniga i Laurmana, a na sekretarza p. Cymblera, rozpoczęli obrady.

Do Rady Tow. weszli pp. H. Markusfeld, K. Reklewski i J. Fiszer.

Przeszem Zarządu wybrany został jednomyślnie p. Ign. Tomczyk, do Zarządu też ponownie p. Michalina Pawlakowa. Do Komisji Rewizyjnej weszli pp. Jakub Kon, Adam Kanczewski i Senior; na kandyd. pp. Kaz. Rompalski, Antoni Zboiński i Bernard Lewin.

KAFLE MISTOWSKIE I PRUSICKIE. IN. LACJA PIECÓW I KUCHEN. L. Nieprzecki i S-ka Teatralna № 34, Telefon № 821.

Z Walnego Zebrania Częstochowskiego T-wa Pożycz.-Oszczędn.

Na wyznaczone na wczoraj o godz. 2 pp. doroczne walne zebranie reprezentantów Częst. T. P. Oszcz. członkowie powoli gromadzili się, tak że dopiero o godz. 3 m. 25, gdy stwierdzono, że liczba reprezentantów wymagana przez prawo do prawomocności uchwali, dosięgła 67 członków, prezes Zarządu dr. Józef Pietrasiewicz ogłosił walne zebranie za otwarte. Na przewodniczącego przez akklamację powołano p. Stanisława Jelowickiego, który na asessorów zaprosił ks. kan. Fulmana i p. Gorzela, a na trzymającego pióro p. Jurakowskiego. Gdy przewodniczący po odczytaniu porządku dziennego zapytał zebranych, czy nie mają co do nadmienienia w sprawie redakcji tego porządku, p. Karol Zawada zwrócił uwagę, że brak w nim punktu: odczytania protokołu z poprzedniego zebrania. Prezes Zarządu dr. Pietrasiewicz wyjaśnił, że treść obrad zeszluszczonych znana jest reprezentantom, więc, aby nie tracić czasu usunął ten punkt, lecz jeżeli zgromadzeni życzą sobie może być ten protokół odczytany. Walne zebranie jednogłośnie zerkało się odczytania omawianego protokołu. Następnie przewodniczący dał głos prezesowi Zarządu, celem przedstawienia do zatwierdzenia sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1913. Dr. Pietrasiewicz stanowiący na trybunie, przypomniał, że już przez lat 14 staje przed walnym zebraniem ze sprawozdaniem, które omawiać w szczegółach i chwalić instytucję uważa za zbyteczne, bo samo sprawozdanie, które było rozestane reprezentantom wymownie świadczy o rozwoju i potęgę Częstoch. T-wa Pożyczkowo-Oszczędnociowego. Porównawszy z rokiem 1912 wzrost operacji i majątku T-wa wspominał, że T-wo Częst. jako macierz, popiera inne T-wa pokrewne, udzielając im pożyczek, nawet sławna w kraju wieś Lisków, w Kaliskiem też dla swego Tow. Poż.-Oszcz. korzysta z pożyczki naszego Towarzystwa. Sieradzkie T-wo Poż.-Oszcz. członkowie, kilka w gub. Radomskiej, Piotrkowskiej i w innych, zawdzięczają swe istnienie i rozwój dzięki Częst. T. P. O.

d. c. n.

Po wyczerpaniu dyskusji przystąpiono do wyborów, które dały wynik następujący: Do Zarządu powołano pp. Dreszera (64 g.), Zboińskiego (43 g.), Jana Mężnickiego (29 g.) i Heniga (29 g.); do Rady pp. Majewskiego (35 g.), Pawłowskiego (34 g.); do Komisji Rewizyjnej pp. Wichurę (54 g.), Dobruckiego (51 g.), Wiewiórowskiego (47).

— Z zebrania farmaceutów. W sobotę 4 bm. o godz. 10 wiecz. w lokalu Tow. abstynentów „Przyszłość“; odbyło się organizacyjne zebranie farmaceutów pracowników miasta Częstochowy i Zagłębia Dąbrowskiego. — Zebranie Zagaił p. Tuszko, powołując na przewodniczącego p. Glonka, który ze swej strony zaprosił do prezydium p. Tuszko i p. Laube.

Celem obrad była kwestja utworzenia związku na Częstochowę i Zagłębie jak również opracowania ustawy danego Towarzystwa, która w krótkim czasie wraz z prośbą będzie przedstawiana p. Gubernatorowi.

Z Zebrania Stow. Rzemieśln.-Przemysł.

Wczoraj w lokalu własnym Stow. Rzem.-Przemysłowego (I Aleja 9) odbyło się (w drugim terminie) ogólne roczne zebranie członków tegoż Stow. Zagaił posiedzenie p. J. Janowski poczem na przewodniczącego zaproszono p. Nieprzeckiego. Asesorami byli pp. Gospodarek i Szczerbiński, pióro trzymał p. Borowski. Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania przez p. Smiecińskiego przystąpiono do rozpatrzenia sprawozdania za rok ubiegły, które zostało w całości zatwierdzone.

Następnie przez akklamację do Komisji

sj Rewizyjnej Stow. przyjęto członków Kom. Rewizyjnej Kasy Poż.-Oszczędnociowej przy Stow. w osobach pp. Malikowskiego, Mężnickiego i Kan czewskiego. Tu zarządono przerwę.

Po przerwie p. Władzawski w nader obrazowy sposób poruszył sprawę wystawo-rzemieślniczej w Częstochowie, wzorując się na Piotrkowie, Łodzi i Radomiu. Po krótkiej dyskusji zebrani upoważnili Zarząd Stow. do skooptowania komitetu wystawowego do podjęcia kroków wstępnych w tej sprawie, oraz do przedstawienia wyniku swych prac na kwartalnym zebraniu członków.

Na skutek szczegółowo omówionej przez p. Władzawskiego sprawy kursów rzemieślniczych przyjęto jedno-głośnie wniosek sekretarza redakcji na szego „Gościa Częst.“ p. Fel. Gembickiego, który brzmi: „Ogólne zebranie wyraża życzenie, ażeby poszczególni majstrowie oraz cechy wzięli bardziej do serca sprawę posyłania terminatorów do szkoły rzemieślniczej i ustanowili nad tem stałą kontrolę“.

W wolnych wnioskach, na skutek propozycji p. Gospodarka — uchwalono dobrowolną składkę w sumie 1 rb. na rzecz Stow.

Pod koniec zebrania ogłoszono wynik wyborów do Zarządu i do Komisji rozjemczej.

Do Zarządu weszli pp. Piotrowski (43 g.), Smieciński (39 g.), Szczerbiński (10 g.), i na zastępców pp. Władzawski i Bąkowski. Do Komisji rozjemczej weszli pp. Grott (40 g.), Chochol (45 g.) i Jaśkiewicz (40 g.) (felg.)

Sprzedż rabatowa.

Na paralityków!

We wtorek 7 bm.:
w handlu win i kolonialnym S. Rucińskiego III Aleja 49.

Na Bezdomna dzieci

we wtorek 9 bm.:
w składzie aptecznym A. W. Hofmana w Starym Rynku 21.

Na święcone dla ubogich!

W piątek 10 bm.:
w składzie aptecznym A. W. Hofmana w Starym Rynku 21.

Na Kolonje Letnie!

Dziś w poniedziałek 6 bm. w sklepach:

Milewskiego, Aleja II nr. 41.
Zaremby, Aleja II nr. 81.
„Janina“, Aleja II 87.
„Spółka ogrodnicza“, Aleja II 26.
Pazderskiego, Al. II, 85, zegary.
Starka, Aleja II nr. 23.
w księgarni Milewskiej, III Al.
Jankowskiego, Aleja II, 21.
A. Gajduszewski (skład apteczny).
T. Poros (Aleja 26).
Pleskaczyński,
Skalski (ul. Szkolna),
Firma „Aleksandra“,
Firma „Helena“,
Firma „Bracia Orochowscy“

We wtorek 7 b. m.:
Szafnickiej, Aleja III.
z cukrami Kowalika, Aleja II, 41
Knetika, Aleja II 89.
Karwińskiego i Zawistowskiego
Aleja II nr. 23.

Blaska, Aleja II № 41.
Cholewickiego i Janowskiego, Aleja II, 28.
Marczyńskiej, Aleja II, 82.

W środę 8 b. m. — w sklepach:
w udziałowej fabryce okucieków, soków i marmelady „P. Dębski, W. Uliński, P. Ostrowski i Sp.“, ul. Dojazd, 17.
Hoenigmana, Aleja II nr. 38.
Plechockiego, Aleja II 81.
w sklepie gastronomicznym, Aleja II nr. 26.

w spożywozym „Julia“, Al. II 87.
Rajskiego, Aleja II 21.
w okuciekarni Błaszczowskiego.

We wtorek 9 b. m.:
w księgarni Lipickiej, Al. II 28.
w sklepie „Stefania“, Al. II 19.

W sobotę 11 b. m.:
w składzie aptecznym A. W. Hofmana, w Starym Rynku 21.

Na święcone dla dzieci z ochron.

Na Wielki Tydzień Jaskawie zao-fiarowały pewną odsetkę ze swych zysków następujące firmy:

Dziś, w poniedziałek 6 b. m. skład kawy „Mokka“, II Aleja. handel kolonialny Hoenigmana, II-A Aleja.

zakład wędliniarski Rzykieckiego, Nowy Rynek.

skład apteczny Rompalskiego, Nowy Rynek.
skład tabaczný Walkowskiego, II Aleja.

We wtorek 7 b. m.:
zakład wędliniarski Rzykieckiego
zakład wędliniarski Pleskaczyńskiego.
konfekcja damska Szafnickiej, III Aleja.

W środę 8 b. m.:
sklep cukierniczy L. Klechy, ul. Krakowska przy kościele św. Zygmunta.

W Wielki Piątek 10 b. m.:
piekarnia Chmielewskiego, III Al.
zakład jubilerski Szeffera, II Aleja
Spółka rybna, róg ul. Teatralnej i Alei.

„Odeon“ pewien procent do całodziennego dochodu.

— Szkodliwoci sżywnego siedzenia.

Dla uzyskania możliwie dobrej postawy zmusza się po szkołach dzieci podczas siedzenia mieć ręce silnie założone ponad krzyżami na plecak. Skutkiem tego doznaje kręgosłup w okolicy lędźwi silnego wygięcia łukowatego ku przodowi i ucisku na nerki. Nastęstwem tego jest przykre parcie moczowe i pojawienia się białka w moczu. Lekarze prasy: Lury i Priesen stwierdzili te przykre następstwa u 32-46 na 100 dzieci szkolnych zmuszanych do takiego sposobu siedzenia.

— Dla maturzystów.

Akademia handlowa w Havrze. — Blizszych informacji udziela kancelaria Akademii pod adr. Chambre de Commerce, Ecole Supérieure de Commerce reconuue par l'Etat, 66, Boulevard Francois 1-er le Havre lub p. Gustaw Dreszer, 5, rue Emile Zola, le Havre, France.

— Zdrowe Życie.

Pod tym obiecującym tytułem ukazało się we Lwowie z końcem grudnia r. z. nowe czasopismo, poświęcone przyrodolecznictwu, zdrowiu moralnemu i higienie osobistej.

Odpowiada ono istotnie dawno odczuwanej potrzebie ogółu, gdy — jak słusznie zaznacza Redakcja w słowie wstępnym — „ani w domu, ani w szkole, nikt się u nas nie dowie, jak żyć należy według praw przyrody, aby zapobiegając przyczynom chorób utrzymać do późnej starości czerstwe zdrowie moralne“.

Takie właśnie zadanie podejmuje „Zdrowe Życie“, które przy udziale całego szeregu zaproszonych do grona redakcyjnego lekarzy i wybitnych myślicieli, pragnie oświetlać zasady życia w przyrodzie i podawać najtrafniejsze wskazania dla stosowania ich w życiu codziennem.

— Kalendarz Ziemi Kieleckiej.

Nakładem „Gazety Kieleckiej-Kurjera Kieleckiego“ ukazał się w początku lutego „Kalendarz Informacyjny Ziemi Kieleckiej“ na rok 1914. Przedwzięni myślą redakcji było danie pewnych powszechnie potrzebnych dla mieszkańców gubernji Kieleckiej informacji. Kalendarz zawiera więc dokładny dział adresowy obejmujący prócz zwykłych rubryk, spis parafij Kieleckiej, spis majątków w gubernji z podaniem ich przestrzeni, zakładów przemysłowych, poczty i nazwisk właścicieli, tudzież spis firm chrześcijańskich w Kielcach. W dziale zaś ogólnym interesującą monografię Kielc oraz jedyną w polskim języku starannie zestawioną kronikę dziejową wyznaków. Redakcja zamierza corocznie wydawać taki Informator jako primum dla prenumeratorów. Przykład godny naśladowania dla innych pism propagacyjnych.

Pozłotniczy Zakład
Złocenie ołtarzy, ram, mebli i t. d. E. Szumowski ul. 7 Kamieniec № 33 m. 26 i piętro.

Handel kolonialno-gastronomiczny
Karola Skrańskiego w Zawierciu ul. Pocztowa 1, dom „Udzielny”

ROWERY, MOTOCYKLE
i części zapasowe na raty i za gotówkę przedawanie „Hercule” JÓZEF MACHIEŃSKI Różnicki St. Dr. Z. W. W.

AKUSZERKA
Józefa Rembalska Udziela porad w chorobach kobiecych, jak również przyjmuje zamówienia. 2 Al. 23, m. 10, tel. 550 w Częstochowie.

Pracownia ubiorów Damskich i Dziecińskich.
LEOKADJI
Teatralna 37

Adresy Firm Chrześcijańskich w Częstochowie,

zamieszczone w poniższym spisie, drukowane jeden raz na tydzień kosztują na cały rok 6 rb. Administr. Gońca Czest. przyjmuje zamówienia w dalszym ciągu.

Apteczne składy
S. Grzybowski, Stradomska 26, tel. 5-29.
W. Orzeł, III Aleja 46.

Bławatne materiały
H. Uchnast, II Aleja 81.
Marja Bożę II Aleja № 29 m. 1 tel. 105
F. Lula i S-ka Krakowska 38.

Bednarskie zakłady
Kopydowski i S-wie, Teatralna 29, tel. 270

Biuro Elektrotechniczne
Plotrowski i Januszewski, Teatr. 13, t. 1.

Biuro melioracji rolnych
Kazimierz Deloff i S-ka II Al. 22, tel. 589

Biura Techniczne i Fabryka wyrobów
1. Kociarnia żelazna i miedziana
2. Kanalizacja wodociągi i ogrzewanie MLOT, Dojazd 29, tel. 203.

Cyklodrom i warsztaty rowerowe
 Wyrób części surowych Siodła. T. Kurasiewicz, Szkoła 12, róg Jasna-górskiej.

Cegielnia Liska
Cwierzynski i Piątkowski, Aleksandrowska 14, tel. 501.

Czapnicy
Chawłowski II Aleja 30.
Polonja, II Aleja 19.
Pydzińska II Aleja 37.

Cukiernicze wyroby
Br. Kowalik, II Aleja 41.

Drzewny handel i przemysł
Klawe Edmund, Aleksandrowska 20.

Dom Handlowo-Przemysł.
Kazimierz Deloff i S-ka II Al. 22, tel. 589

Fotografisci
Trzeźniński III Aleja 62.
Wiśniewski, II Aleja 13,

Warsz., fabryka szczotek.
Suwalski, Teatralna 19.

Farbiarnia
A. Heiningera, II Aleja 19, tel. 5.
Jan Sikorski ul. Targowa № 25, róg Mikołajewskiej,

Fabryka mydła
Dobosz Warszawska 54
Krygier Michał, Krakowska 23, tel. 229.

Fabryki gilz
T. Walkowski, II Aleja 43, tel. 294.

Fabryki orkiestrjonów
A. Kmoniech, ul. Stanisława 5, tel. 634.
Z. Ryliński II Aleja 20, tel. 93.

Fabryki biskoptów i pierników
A. Brajbisz, dawniej Michotek II Aleja 23 tel. 126.

Fabryki cukierków.
Dębcki, Uljański, Ostrowski i S-ka ulica Dojazd № 17, Tel. 89.

Farby i artykuły techniczne
W. Orzeł, III Aleja 46.

Fabryki kłódek i wentylatorów pokojowych
J. Gębalski, Warszawska 38.

Grawerzy i pieczętarze
Cyganowski, Teatralna 11.

Koszykarskie Zakłady
N. Miszczak ul. Cw. Rocha 32.
Józef Szefer I Aleja № 8.

Introligatorzy
Jurzdziński Tadeusz II Aleja 39, tel. 393.
Wasilewski Jan, II Aleja 42.

Księgarnie i składy materiałów piśmiennych
Antoni Eger, I Aleja 14, Tel. 4-38.
Filija II Aleja 40, Tel. 4-83.

Kawa
Matyjowicz, II Aleja 29.
„Mokka Kawa” Piotrowski i Śmigrodzki 2 Aleja 24 telefon 470.

Kotlarskie i miedziane
A. Braksator, Aleksandrowska 26, tel. 618
„Mlot” Dojazd 29, tel. 203.

Kantory przewozowe
Wynajem karet, land, powozów, bryczek przeprowadzka mebli, Józef Kossowski, Teatralna 56, tel. 246.
„Lech” A. Gluchowski i Lesiak, ul. Teatralna № 11, tel. 550

Kanalizacje i wodociągi
„Mlot” Dojazd 29, tel. 203.
Piotrowski i Januszewski Teatralna 13 t. 1

Krawcy damscy
Jan Zynek, Teatralna 35,

Krawcy męscy
B. Kmiecik Aleksandrowska 14 (Wąły)

Kliniki ginekologiczno-pedagogiczne
Teatralna 14, tel. 76.
Dr. Pietrasiewicz, Jasnogórska 24.

Handle win i towarów kolonialnych
Karwiński i Zawistowski II Aleja 23, t. 89
Magazyn bielizny męskiej i galanterji
Teodor Kamiński, II Aleja 36.

Magazyny mód i galanter.
Dregier Kiara, II Aleja 41,
Krajewska, Teatralna 17,
Szarek Felicia, II Aleja 23.

Magazyny mebli
Józef Leitkop, II Aleja 32.

Mieczarnie i masło
Janina, Teatralna 37.
Helena, Aleksandrowska 2. Wąły.
„Skrzydłów” ul. Teatralna 11, tel. 618.
róg II-oj Alej.

Maszyny do szycia
Kom. Singer, II Aleja 35 tel. 694.
Krakowska 23.
The Kasprzycki Company 3 Al. 73

Oprawa obrazów i galanter.
A. Dąbrowski III Aleja № 73.
Jan Wasilewski, II Aleja 42.

Optyczne zakłady
A. Sozcak, II Aleja 18, tel. 675.

Owocarnie
W. Dukaczewski, III Aleja 50, tel. 601.
filja II Aleja 24, róg Teatr.

Odlewania metali
W. Rutkowski, ul. Dobra, róg Teatralnej dom Własny.

Piwa składy
Piłmiński, ul. Teatralna 8, tel. 33,
Wł. Skalski, Szkoła 11, tel. 222.
Polak, Mokra 12, dom własny.

Pracownie gorsetów
Józefy, Szkoła 1, róg III Alej.

Pracownie i magazyny obuwia
Piękowski, II Aleja 37.
Brycht Antoni, Teatralna 13.

Przedsięb. budowlane
J. Bajdecki, Wieluńska 44, tel. 408.
K. Plucik i A. Skoczek, ul. Cerkiewna 17, telefon 408,
„Topór”, Krakowska 40, telefon 167.

Piśmienne materiały i księgi buchalteryjne.
J. Kolbe, Krakowska № 24 telefon 676.
P. D. Wilkoszewski 2 Aleja 38, tel. 50.

Piekarnie
L. Maciejewski, III Aleja 69.
E. Makowski, II Aleja 36.

Pralnie Chemiczne
A. Heiningera, II Aleja 19, tel. 5.

Przybory Fotograficzne
A. Sozcak, II Aleja 16, tel. 675.
W. Orzeł, III Aleja 46.

Pralnie bielizny i chemioz.
Małasiewicz, II Aleja 38.
Małasiewicz, III Aleja 48.

Pończosznice
Majewski Tomasz, Nadrzeczna 86.
„Zofji” 2 aleja 31, gdzie tapicer

Powoznice wyroby
Madrzycki, Krakowska 23, tel. 147.

Skład Samodziałów wełnianych
Stanisław Kaczyński Stradomska 26.

Sklep Rybno-gastronomiczny
F. Działach II Aleja № 25, telefon 689.

Składy win i wódek
K. Krakowiecki, II Aleja 24, telefon 266,
Skalski, Szkoła № 11 telefon 222.

Skład towarów żelaznych i naczyń kuchennych.
W. Stajewski II Aleja № 33 tel. 680.

Stowarzyszenie ciepli
Jasnogórska 8; w Częstochowie.

Srebrzenie i Niklowanie
T. Kotarba, Jasnogórska 26.

Skład fortepjanów i pianin.
T. Poros II Aleja № 26 tel. 374.

Strajenie Fortejanów i korekta
L. Wichliński, Jasna 2.

Wyroby tabasne
T. Walkowski, II Aleja 43, tel. 294,
Z. Marczyńska II Aleja № 33 tel. 632.

Skład Pathefonów gramofonów i Zabawek dzieciennych
Jan Knęgib, II Aleja 39, tel. № 239.

Roboty brukarskie i ziemne
Nowakowski Michał, Warszawska 37.

Ubezpieczenia od ognia
Główna Agencja Potersburskiego Tow. Ubezpieczeń od ognia, na życie i od nieszczęśliwych wypadków Mieczysław Lydzewski, II-ga Aleja № 31.

Zakłady ślusarsko-mechaniczne
Żochowski, II Aleja 33, tel. 467.

Zakłady stolarskie i stolarzko-madelarskie
Warsztaty Wzorowe Artystyczne - Rzemieślnicze Stolarskie. W parku powstałym, budynek przemysłu ludowego.

K. Gutwiński, III Aleja 46.
J. Krasniński, III Aleja 67.
W. Kucharski, Teatralna 22.
Rutkowski, II Aleja 24.

Zakłady ogrodnicze i kwiatarnie
J. Napierski, III Aleja 57.
Kurek, Teatralna 17.

Zegarmistrz
Pazderski, II Aleja 35, tel. 438.

Zakłady instr. muzycznych
Stefan Malko, Dojazd 11, naprz. stacji.

Zakłady elektr. mechanicz.
F. Blachowicz, Szkoła 5, tel. 559.
Olatkiewicz, Jasnogórska № 42.

w Noworadomsku.

Magazyny konfekcji
Zofji Ruszkowskiej ulica Kaliska № 56, telefon № 19.

Malarskie Zakłady
Jana Herszkiewicza Telef. 189.

Ślusarsko Mechaniczny Zakład
M. Świdorski, ul. Przedborska, telef. 86.

Fabryka i Składy maszyn narzędzi rolniczych
Franciszka Oczkowskiego ul. Przedborska № telefona 7.

Przedsiębiorstwo studzien artezyjskich
Kazimierza Kalkuskiego ul. Kossarowa d. własny.

Magazyny obuwia
Piłtra Generowiona ul. Kaliska, tel. 131.

Zakłady krawieckie
Ludwika Bartnika, ul. Kaliska, tel. 114

Składy wędlin
Tomasa Szwedzika, ulica Przedborska dom Sabańskiego.

Przedsiębiorstwa studzien artezyjskich.
Szekapan Orzybnicki ul. Ślomska № 12.

„Dziwina” Skład wyrobów żelaznych, naczyń kuchennych i galanterijnych J. Szczuka ul. Kościelna dom „Przyjska”

Sklep galanterijny
Jan Migdał i S-ka, ulica Białowska róg Kofielnej.

Cukry Warszawskie.
H. Rozmysławowa ul. ul. Poenstowa dom „Udzielny”